

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด ในครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Methods) และวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน และนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการบริจาคโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด

ขั้นตอนที่ 2 ผลการสร้างและพัฒนาารูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด

ขั้นตอนที่ 3 ผลการประเมินและทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด

ขั้นตอนที่ 4 ผลการนำเสนอรูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด

โดยมีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการบริจาคโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการบริจาคโลหิตของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ดในขั้นตอนที่ 1 นี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริจาคโลหิตของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด โดยได้ตั้งสมมติฐานว่า ปัจจัยด้านความรู้เรื่องโลหิตและการบริจาคโลหิต ปัจจัยด้านทัศนคติ ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคม ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารการบริจาคโลหิต ปัจจัยด้านปัญหาอุปสรรคต่อการบริจาคโลหิต ปัจจัยด้านพฤติกรรมตั้งใจบริจาคโลหิต และปัจจัยด้านจำนวนครั้งของ

การบริจาดโลหิต จะส่งผลต่อการบริจาดโลหิตของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล 2 วิธี ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด อายุ 17 – 60 ปี บริบูรณ์ จำนวน 320 คน ซึ่งเป็นผู้ที่ไม่เคยและเคยบริจาดโลหิต จำนวน กลุ่มละ 160 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม (Discriminant Analysis) แบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Method) และค่าสหสัมพันธ์แคนอนิคอล (Canonical Correlation Analysis)

2. เก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการบริจาดโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด โดยการจัดสนทนากลุ่มผู้บริจาดโลหิตและไม่เคยบริจาดโลหิต จำนวน 2 กลุ่ม ๆ ละ 12 คน รวมทั้งสิ้น 24 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การวิจัยขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 5 ส่วน ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้แทนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเพื่อนำไปสู่การทดสอบสมมติฐานตามเงื่อนไขของการวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจากข้อมูลการสำรวจ
4. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการบริจาดโลหิต ข้อมูลจากการสำรวจ
5. ผลการวิเคราะห์เนื้อหาปัจจัยที่มีผลต่อการบริจาดโลหิต ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม รายละเอียดมีดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 กำหนดสัญลักษณ์แทนตัวแปรและค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ใช้แทนตัวแปร

1.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

KNOW	แทน ความรู้เกี่ยวกับโลหิตและการบริจาดโลหิต
ATTI	แทน ทศนคติต่อการบริจาดโลหิต
MOTIVE	แทน แรงงูใจในการบริจาดโลหิต
SOCIAL	แทน แรงสนับสนุนทางสังคม
PERCEP	แทน การรับรู้ข่าวสารการบริจาดโลหิต

PROB	แทน ปัญหาอุปสรรคในการบริจาคโลหิต
INTENT	แทน พฤติกรรมตั้งใจบริจาคโลหิต
NUMBER	แทน จำนวนครั้งในการบริจาคโลหิต

1.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

DONAT แทน การบริจาคโลหิต

2. สัญลักษณ์แทนค่าสถิติ

\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
$S.D$	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
SKEWNESS	แทน ค่าความเบ้ (Skewness)
KURTOSIS	แทน ค่าความโด่ง (Kurtosis)
χ^2	แทน ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square)
df	แทน องศาอิสระ (Degree of Freedom)
λ	แทน ค่าไอเก้น (Eigenvalue) เป็นค่า ที่แสดงอัตราส่วนการผันแปร ระหว่างกลุ่มต่อการผันแปรภายในกลุ่ม
Canonical Correlation	แทน ค่าสหสัมพันธ์แคนอนิคอล ที่แสดงอัตราส่วนการผันแปรระหว่างกลุ่ม ต่อการผันแปรภายในกลุ่มเป็นค่าที่ ตัดสินความสัมพันธ์ของตัวแปร
Wilks' Lambda	แทน ค่าวิลค์แลมบ์ดา เป็นค่าที่แสดง การทดสอบความแตกต่างกัน ระหว่างกลุ่ม และค่าสำหรับวัด อำนาจในการตัดสินจำแนกกลุ่มตัวแปร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อนำไปสู่การทดสอบสมมุติฐาน ตามเงื่อนไขของการวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม

จากข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม คือ ลักษณะของข้อมูลต้องกระจายแบบโค้งปกติ ทุกตัวแปร คือ ค่าความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) ไม่เกิน ± 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ของตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ	\bar{X}	S.D	Skewness	Kurtosis
KNOW	10.20	2.62	-.970	.88
ATTI	45.19	5.19	-.266	.998
MOTIVE	41.42	5.03	-.284	-.435
SOCIAL	20.82	3.37	-.513	.043
PERCEP	37.18	5.58	.169	.466
PROB	21.46	7.72	.139	-.984
INTENT	9.25	4.73	-.130	-.487
NUMBER	1.5	0.50	.000	-.913

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ทดสอบคุณลักษณะการกระจายของข้อมูล พบว่าตัวแปรทุกตัว มีค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ทุกค่าไม่เกิน ± 1 แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายเป็นโค้งปกติ สามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์ จำแนกกลุ่มได้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จากข้อมูลการสำรวจ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ของกลุ่มตัวอย่างจากการสำรวจข้อมูล ใน ตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (N = 320)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
I. เพศ			
1.1 ชาย	87	27.20	
1.2 หญิง	233	72.80	

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
2.อายุ	36	11.30	
2.1 ≥ 20 ปี	77	24.10	
2.2 21 – 30 ปี	78	24.40	
2.3 31 – 40 ปี	86	26.90	
2.4 41 – 50 ปี	43	13.40	
2.5 51 – 60 ปี			
3. ระดับการศึกษา			
3.1 ประถมศึกษา	37	11.60	
3.2 มัธยมศึกษา	106	33.10	
3.3 ปวช. ปวส. อนุปริญญา	57	17.80	
3.4 ปริญญาตรี	97	30.30	
3.5 สูงกว่าปริญญาตรี.	14	4.40	
3.6 อื่น ๆ (ไม่ได้เรียน กำลังบวชเรียน)	9	2.80	
4. ศาสนา			
4.1 พุทธ	314	98.10	
4.2 อิสลาม	6	1.90	
5. อาชีพ			
5.1 รับจ้าง	35	10.90	
5.2 เกษตรกร	54	16.90	
5.3 รับราชการ รัฐวิสาหกิจ	110	34.40	
5.4 ธุรกิจส่วนตัว	11	3.40	
5.5 ค้าขาย	43	13.40	
5.6 ว่างาน	4	1.30	
5.7 อื่น ๆ (แม่บ้าน พ่อบ้าน นักเรียน)	63	19.70	
6. สถานภาพสมรส			
6.1 โสด	136	42.50	
6.2 คู่ สมรส	168	52.50	
6.3 หม้าย หย่า แยก	16	5.00	

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
7. รายได้ต่อเดือน			
7.1 < 5,000.00 บาท	132	41.30	
7.2 5,000.00 – 10,000.00 บาท	75	23.40	
7.3 10,000.00 – 50,000.00 บาท	108	33.80	
7.4 > 50,000.00 บาท	5	1.60	
8. ประวัติการบริจาคโลหิต			
8.1 ไม่เคยบริจาคโลหิต	160	50.00	
8.2 เคยบริจาคโลหิต	160	50.00	
8.3 จำนวนครั้งที่บริจาคโลหิตต่ำสุด คือ 1 ครั้ง	31	19.38	
8.4 จำนวนครั้งที่บริจาคโลหิตสูงสุด คือ 37 ครั้ง	1	0.63	
8.5 จำนวนผู้บริจาคมากที่สุด คือ จำนวน 2 ครั้ง	33	20.63	
8.6 อื่น ๆ	95	59.38	

จากตารางที่ 8 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากที่สุด ร้อยละ 72.80 เพศชาย ร้อยละ 27.20 ช่วงอายุมีจำนวนมากที่สุดคือ ช่วงอายุ 41 – 50 ปี ร้อยละ 26.90 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 31 – 40 ปี ร้อยละ 24.40 กลุ่มช่วงอายุพบน้อยที่สุดคืออายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 11.30 ระดับการศึกษา จำนวนพบบมากที่สุด คือ มัธยมศึกษา ร้อยละ 33.10 รองลงมา คือ ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 30.30 กลุ่มพบน้อยที่สุด คือ กลุ่มอื่น ๆ เช่น บวชเรียน ร้อยละ 2.80 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 98.10 ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 1.90 อาชีพที่พบบจำนวนมากที่สุด คือ รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 34.40 รองลงมาคือกลุ่มอื่น ๆ เช่น แม่บ้าน ร้อยละ 19.70 พบน้อยสุด คือ กลุ่มว่างงาน ร้อยละ 1.30 สถานภาพสมรส พบบจำนวนมากที่สุด คือ สถานภาพคู่ ร้อยละ 52.50 โสด ร้อยละ 42.50 กลุ่มหม้าย/หย่า/แยก พบน้อยสุด ร้อยละ 5.00 รายได้ต่อเดือน พบบมากที่สุด คือ รายได้ต่ำกว่า 5, 000.00 บาท ร้อยละ 41.30 รองลงมารายได้ช่วง 10,000.00 – 50,000.00 บาท ร้อยละ 33.80 รายได้กลุ่มที่น้อยที่สุด คือ มากกว่า 50,000.00 บาท ร้อยละ 1.60 ผู้ที่ไม่เคยและเคยบริจาคโลหิตมีจำนวนเท่ากันคือกลุ่มละ 160 คน จำนวนครั้งที่บริจาคอยู่ในช่วง 1 – 37 ครั้ง จำนวนครั้งที่พบบจำนวนคนบริจาคโลหิตมากที่สุด คือ 2 ครั้ง จำนวน 33 คน ร้อยละ 10.30

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการบริจาคโลหิต ข้อมูลจากการสำรวจ

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการบริจาคโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด จากการสำรวจ นำเสนอในตารางที่ 9 - 13 เนื่องจากการวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม ต้องมีการทดสอบว่าตัวแปรต้นที่จะนำเข้าสู่การวิเคราะห์ข้อมูล ตัวแปรต้นจะต้องไม่สัมพันธ์กัน ผลการทดสอบเปรียบเทียบ ดังในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติ F ที่ใช้ทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างของผลรวมคะแนนตัวแปรอิสระ แต่ละตัวแปรระหว่างกลุ่มที่เคยและไม่เคยบริจาคโลหิต

ปัจจัย	เคยบริจาคโลหิต (N=160)		ไม่เคยบริจาค โลหิต(N=160)		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ความรู้เกี่ยวกับโลหิตและการ บริจาคโลหิต	10.65	2.42	9.75	2.76	9.470*
2.ทัศนคติต่อการบริจาคโลหิต	46.74	4.11	43.65	5.69	31.062*
3. แรงจูงใจในการบริจาคโลหิต	42.69	5.28	40.15	4.43	21.624*
4. แรงสนับสนุนทางสังคม	21.35	3.38	20.30	3.29	7.926*
5. การรับรู้ข่าวสารด้านการบริจาค โลหิต	38.85	5.53	35.51	5.13	31.297*
6. ปัญหาและอุปสรรคต่อการบริจาค โลหิต	17.48	6.50	25.45	6.74	115.891*
7. พฤติกรรมตั้งใจบริจาคโลหิต	12.73	2.96	5.78	3.43	376.424*
8. จำนวนครั้งของการบริจาคโลหิต	6.03	6.51	0.00	0.00	136.918*

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 9 พบว่า ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับโลหิตและการบริจาคโลหิต ด้านทัศนคติ ด้านแรงจูงใจ ด้านแรงสนับสนุนทางสังคม ด้านการรับรู้ข่าวสารด้านการบริจาคโลหิต ด้านปัญหาและอุปสรรคต่อการบริจาคโลหิต ด้านพฤติกรรมตั้งใจบริจาคโลหิต และปัจจัยด้านจำนวนครั้งของการบริจาคโลหิต ทั้ง 8 ตัวแปรนี้ ไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างผู้ที่

เคยบริจจาค โลहित และผู้ที่ไม่เคยบริจจาค โลहित อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงสามารถนำสู่การวิเคราะห์จำแนกกลุ่มได้ ดังในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ปัจจัยที่สามารถจำแนกกลุ่มผู้ที่เคยบริจจาค โลहितและไม่เคยบริจจาค โลहित

ลำดับการเข้า สมการ	ปัจจัยจำแนกกลุ่ม	ค่า Wilks' Lambda	Sig.
1	ปัจจัยด้านพฤติกรรมตั้งใจ	0.73	.000*
2	ปัจจัยด้านปัญหาและอุปสรรคต่อการบริจจาค โลहित	0.45	.000*
3	ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับโลหิตและการบริจจาค โลहित	0.43	.000*

หมายเหตุ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 10 พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปร มีพลังหรือมีอิทธิพลต่อการบริจจาค โลहितของกลุ่มตัวอย่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 แต่ยังไม่ได้บอกได้ว่าตัวแปรใดมีพลังต่อการบริจจาค โลहितมากหรือน้อยแตกต่างกันอย่างไร ดังนั้นจึงต้องนำไปพิจารณาด้วยค่าสัมประสิทธิ์ที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized) จึงจะสามารถนำอิทธิพลของทั้ง 3 ตัวแปรอิสระมาเปรียบเทียบกันได้ ดังรายละเอียดในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ค่าสัมประสิทธิ์จำแนกประเภทของตัวแปรในสมการจำแนกประเภทกลุ่มที่เคยบริจจาค โลहितและไม่เคยบริจจาค โลहित ในรูปคะแนนมาตรฐานและคะแนนดิบ

ลำดับ อิทธิพล	ปัจจัยจำแนกกลุ่ม	ค่าสัมประสิทธิ์จำแนกประเภท	
		ในรูป คะแนนมาตรฐาน	ในรูป คะแนนดิบ
1	ปัจจัยด้านพฤติกรรมตั้งใจ	0.88	0.27
2	ปัจจัยด้านปัญหาและอุปสรรคต่อการบริจจาค โลहित	-0.31	-0.05
3	ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับโลหิตและการบริจจาค โลहित	0.18	0.07

ค่าคงที่ (Constant) = - 2.24

จากตารางที่ 11 พบว่าตัวแปรอิสระ ที่มีอิทธิพลเรียงลำดับจากมากไปน้อยตามลำดับ คือ ปัจจัยด้านพฤติกรรมตั้งใจ ปัจจัยด้านปัญหาและอุปสรรคต่อการบริจาคโลหิต และปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับโลหิตและการบริจาคโลหิต ซึ่งทั้ง 3 ตัวแปรดังกล่าว จะสามารถใช้อธิบายร่วมกันถึงความสามารถในการบริจาคโลหิตของกลุ่มตัวอย่างได้

เมื่อนำเข้าสู่การวิเคราะห์จากโปรแกรมในคอมพิวเตอร์ ทำให้แปรผลข้อมูลได้ ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ค่าสถิติต่าง ๆ ที่ใช้ในการตัดสินใจ จำแนกประเภทกลุ่มผู้ที่เคย และไม่เคยบริจาคโลหิต

Eigenvalue	Canonical Correlation	Wilks' Lambda	Chi-square	df	Sig.
1.38	0.76	0.42	273.87	3	.000*

หมายเหตุ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 12 พบว่าค่าสถิติต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม ทำให้ผู้วิจัยสามารถกล่าวได้ว่า สมการจำแนกประเภทที่ได้มีความสามารถในการจำแนกประชากรออกเป็นกลุ่มได้ ทั้งนี้เนื่องจากสมการดังกล่าวมีอำนาจจำแนก โดยเห็นได้จากค่าสหสัมพันธ์แคนนอนิคอน(Canonical Correlation) เท่ากับ 0.76 ซึ่งมีค่าค่อนข้างสูง และค่าวิลค์แลมบ์ดา (Wilks' Lambda) เท่ากับ 0.42 มีค่าค่อนข้างต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (Sig. = .000) ซึ่งสามารถนำไปทำนายการจำแนกกลุ่มได้ ดังรายละเอียดในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ผลการคาดประมาณการจำแนกกลุ่มที่ไม่เคยบริจาคโลหิตและเคยบริจาคโลหิต

ภาวะจริงของกลุ่ม	ผลการคาดประมาณการ		จำนวน
	ไม่เคยบริจาคโลหิต	เคยบริจาคโลหิต	
1. ไม่เคยบริจาคโลหิต จำนวน 160 คน	135 (84.38%) (คาดคะเนถูก)	25 (15.62) (คาดคะเนผิด)	160
2. เคยบริจาคโลหิต จำนวน 160 คน	24 (15.00 %) (คาดคะเนผิด)	136 (85.00%) (คาดคะเนถูก)	160
รวม 320 คน	159	161	320
การจำแนกถูกต้อง 84.69 %			

จากตารางที่ 13 พบว่า ผลการคาดประมาณการ เมื่อนำสมการที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 320 คน เพื่อคาดคะเนการเป็นสมาชิกกลุ่มว่าสมการที่ได้จะมีความสามารถในการทำนาย หรือคาดคะเนได้ถูกต้องมากน้อยเพียงใด พบว่า สามารถคาดคะเนกลุ่มที่ไม่เคยบริจาคโลหิต ได้ถูกต้อง ร้อยละ 84.38 คือ กลุ่มที่ไม่เคยบริจาคโลหิต จำนวน 160 คน จากสมการที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้สามารถคาดคะเนได้ถูกต้อง จำนวน 135 คน ร้อยละ 84.38 มีความผิดพลาด จำนวน 25 คนเท่านั้น ส่วนกลุ่มที่เคยบริจาคโลหิต จำนวน 160 คน สามารถคาดคะเนได้ถูกต้อง จำนวน 136 คน ร้อยละ 85.00 มีความผิดพลาด จำนวน 24 คนเท่านั้น กล่าวโดยสรุป ผลรวมสมการจำแนกกลุ่มได้ถูกต้อง จำนวน 271(135+136) คน จาก 320 คน คิดเป็นร้อยละ 84.69

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการบริจาคโลหิต จากการสนทนากลุ่ม
ผลการวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการบริจาคโลหิต จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) การสนทนากลุ่มประชาชนทั่วไปอายุ 17 – 60 ปี จำนวน 2 กลุ่ม ๆ ละ 12 คน เพื่อค้นหาปัจจัยเพิ่มเติมจากข้อมูลการสำรวจ และเพื่อความเข้าใจในสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยให้ความหมายของสัญลักษณ์ที่วิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว เช่น

FGD1_06 แทน สมาชิกที่ร่วมสนทนากลุ่มที่ 1 คนที่ 6

FGD2_08 แทน สมาชิกที่ร่วมสนทนากลุ่มที่ 2 คนที่ 8

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการบริจาคโลหิต ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ความรู้เกี่ยวกับการบริจาคโลหิตมีผลต่อการบริจาคโลหิต ซึ่งเป็นความรู้เกี่ยวกับข้อห้ามบริจาคโลหิต การปฏิบัติตัวก่อนและหลังการบริจาคโลหิต ผลของการบริจาคโลหิตต่อร่างกายผู้บริจาค ดังคำพูดจากการสนทนากลุ่มว่า

“มีอะไรบ้างที่จะทำให้เราบริจาคเลือดไม่ได้” (FGD1_06)

“การบริจาคเลือดไม่ได้มีอะไรบ้างนอกจากเรื่องน้ำหนัก และอายุไม่ถึงเกณฑ์” (FGD2_05)

“สีปฏิบัติตัวจึงได้ ร่างกายจึงจะพร้อมในการให้เลือด” (FGD2_08)

“แม่นแล้วขอยกยาก็ยกยอ” (FGD2_09)

“เคยบริจาคแล้วหลายครั้งเกือบ 40 -50 ครั้งแต่ไม่ได้เอาบัตรประจำตัวผู้บริจาคโลหิตไป บันทึกต่อ ก็เลยเริ่มใหม่อยู่เรื่อย ๆ หลายปีผ่านมาแล้ว ครั้งสุดท้ายหลังจากบริจาคโลหิต แล้วรู้สึกเหมือนขาขวาอ่อนแรง ก็เลยคิดว่าเกิดจากการบริจาคโลหิตก็เลยไม่ไปอีก จริงๆแล้วมันเกี่ยวกัน” (FGD2_11)

ปัญหาและอุปสรรคในการบริจาคโลหิตมีผลต่อการบริจาคโลหิต จากการที่มีบางคนกลัวเข็ม กลัวเลือด บางคนมีภาวะผิดปกติทางสุขภาพ ที่ไม่สามารถบริจาคโลหิตได้ และบางคนบริจาคแล้วเป็นลมก็เลยไม่ไปบริจาคโลหิตอีกเลย ดังการสนทนากลุ่มที่บอกว่า

“...แต่ก่อนก็ข้านเข็ม...แต่พอมองไปที่เตียงบริจาคเลือดคนอื่น ๆ ก็เห็นเด็กนักเรียน ทั้งชาย ทั้งหญิงมาบริจาค เห็นเขาบริจาคแล้วก็ไม่เป็นไร ทำให้ตนเองมีความกล้า มากขึ้นก็เลยบริจาค ได้ หลังบริจาคเสร็จแล้ว ร่างกายก็เป็นปกติ” (FGD1_01)

“เคยบริจาคครั้งเดียว จากนั้นไม่ไปอีกเลย บริจาคครั้งแรกหลายปีแล้วละ หลังบริจาคแล้วเป็นลมทำให้กลัว ไม่กล้าไปอีก และเห็นคนที่บริจาคด้วยกันเป็นลมก็ยิ่งกลัวมาก” (FGD1_02)

“...บ่เคยไปดอก ข้านหลายข้านเข็มเจาะเลือด (กลัวมากกลัวเข็มเจาะเลือด) บ่กล้าไปเจาะดอก เห็นเข็มก็ข้านแล้ว” (FGD1_08)

“อยากไปบริจาคคักแต่น้ำหนักไม่เกิน 44 กิโลกรัมจักเทื่อ ก็เลยลืบได้

ไป” (FGD1_11)

“...เคยบริจาค 3-4 ครั้ง ครั้งสุดท้ายเป็นลม ก็เลยไม่เข้าไปบริจาคอีกเลย” (FGD2_02)

“...หนูสลิปกล้าบริจาคเลือดดอก แค่ว่าจะเลือดหนูก็ย่านหลาย” (FGD2_07)

“จะเลือดตรวจเบาหวานปลายนิ้วก็ตรวจได้อยู่ แต่เป็นหยั่งจาง่านเข็มหลายก็บู้” (FGD2_08)

ความตั้งใจที่จะบริจาคโลหิตมีผลต่อการบริจาคโลหิต จากที่มีบางคนให้เหตุผลว่าตนเอง ตัวเหลืองตั้งแต่เด็ก แต่พอโตขึ้นก็มีความตั้งใจไปบริจาคโลหิต และมีบางครั้งที่บริจาคไม่ได้เพราะว่าความเข้มข้นเลือดไม่เพียงพอ แต่ก็พยายามปฏิบัติตัวตามคำแนะนำ ตั้งใจรับประทานยาบำรุงโลหิต จนร่างกายแข็งแรงพอที่จะบริจาคโลหิตได้ ดังคำกล่าวที่ว่า

“ซ้อยเคยตัวเหลืองแต่น้อยๆ ก็ไปบริจาคได้อยู่ 10 กว่าครั้งแล้ว” (FGD1_01)

“...มันก็บริจาคไม่ได้ทุกครั้งมีบางครั้งเลือดก็ล้น หมอที่รับบริจาคก็บอกว่าไม่ผ่าน ก็ให้ยาบำรุงมากินที่บ้าน ก็กินจนหมด เพื่อต่อมาจึงบริจาคได้ก็มีอยู่” (FGD1_01)

การสื่อสารและการรับรู้ข่าวสารมีผลต่อการบริจาคโลหิต จากที่มีกลุ่มตัวอย่างบางคนอยากให้ประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าวในหมู่บ้าน ล่วงหน้าอย่างน้อย 2-3 วัน เพื่อจะได้เตรียมตัวให้พร้อมที่จะไปบริจาคโลหิต ดังคำกล่าวที่ว่า

“... แต่ว่าบางทีก็ได้ยินข่าวว่าสมีหน่วยเคลื่อนที่มาช้า โปด เมื่ออื่นสมียามมือแดง จึงประกาศ บางที่เขาก็เลยบ่ได้เตรียมตัวก่อน บางทีก็ไปช่วยงานบุญ หรือกินเหล้ากินเบียร์เขาก็เลยบ่พร้อม ถ้าได้ฟังประกาศตั้งแต่เนิ่นจัก 2-3 มื้อ ก็สิได้เตรียมตัวไว้ เพื่อหลังสิบอกกำหนดประกาศไว ๆ อยู่ดอกสิได้เตรียมตัว” (FGD1_01)

“...ก็เคยมีเพื่อบ่ได้ไปบริจาคคือกัน...บ่ได้ยินข่าว...ได้ยินทีหลังว่ามีหน่วยเคลื่อนที่มารับบริจาคเลือด...ก็นึก โกรธอยู่ในใจคือกัน” (FGD2_04)

“การส่งข่าวเรื่องบริจาคโลหิตก็อยากให้มีอยู่ดอก ถ้าบ่มีผู้ส่งข่าวก็บู้” (FGD2_10)

การมีเครือข่ายหรือการสนับสนุนทางสังคม มีผลต่อการบริจาคโลหิต จากที่มีกลุ่มตัวอย่างบางคนต้องการที่จะมีเพื่อนไปด้วย ต้องมีคนชักชวนไปจึงจะกล้าไปบริจาคโลหิต ดังคำพูดของผู้ที่ไม่เคยบริจาคโลหิตคนหนึ่งว่า

“ถ้ามีคนชักชวนก็อยากจะไปบริจาคโลหิต...ถ้าเห็นมารับบริจาคเลือดอีกก็ เอ็นข้อยแทนเคื่อ”(FGD2_12)

แรงจูงใจเรื่องการบริจาคแล้วได้บุญกุศล และแรงจูงใจด้านสุขภาพที่พบว่าเมื่อบริจาคโลหิตแล้วร่างกายแข็งแรงทำให้อยากบริจาคโลหิต ดังคำพูดที่ว่า

“แต่ก่อนประจำเดือนบ่ปกติ ...บริจาคเลือดแล้ว...เวลาต่อๆมาประจำเดือนที่เคยมาไม่สม่ำเสมอก็เริ่มมีการปรับได้... หลังจากนั้นถ้าทราบข่าวว่ามีหน่วยเคลื่อนที่มา และช่วงที่รู้สึกว่สภาพร่างกายตนเองสมบูรณ์ดีก็เลยไปบริจาคเป็นประจำ...” (FGD1_01)

“...ก็เคยบริจาคโลหิตอยู่แล้วเป็นประจำ ที่ไปบริจาคเพราะว่าอยากจะไป... เพื่อเป็นการทำบุญ เพื่อจะได้บุญกุศล และได้ช่วยคนอื่นนำ (ช่วยเหลือผู้อื่นด้วย)” (FGD2_04)

“ก็ว่าได้ทำบุญนั้นแหละ ตัวเองก็สบายใจที่ได้บริจาคโลหิต” (FGD2_11)

สรุป ปัจจัยที่มีผลต่อการบริจาคโลหิต จากการสนทนากลุ่ม (Focus group Discussion) พบว่า มีจำนวน 6 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริจาคโลหิต ได้แก่ 1) ด้านความรู้เกี่ยวกับการบริจาคโลหิต 2) ด้านปัญหาอุปสรรคในการบริจาคโลหิต 3) ด้านพฤติกรรมตั้งใจบริจาคโลหิต 4) ด้านการสื่อสารและการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการบริจาคโลหิต 5) ด้านการมีเครือข่ายหรือการสนับสนุนทางสังคม และ 6) ด้านแรงจูงใจในการบริจาคโลหิต ทั้ง 6 ปัจจัยดังกล่าวเป็นปัจจัยที่ได้ศึกษาเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างเครื่องมือในการสำรวจนั่นเอง และเป็นปัจจัยที่ซ้ำกับปัจจัยในการสำรวจจำนวน 3 ปัจจัย ถึงแม้ว่าปัจจัยที่เพิ่มเข้ามาบางปัจจัย วิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจแล้ว ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพแล้วนั้น ปัจจัยเหล่านี้ยังมีความจำเป็นที่จะต้องนำบางปัจจัย ไปสร้างแบบจำลองรูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ดขึ้น เพื่อนำเสนอชุดรูปแบบจำลองที่สร้างขึ้นให้กับผู้เชี่ยวชาญ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมกันให้ข้อเสนอแนะปรับปรุง ในวิจัยขั้นตอนที่ 2 ต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิต ของประชาชน จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมการบริจาคโลหิตของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ดที่ได้จากการวิจัยในระยะที่ 1 จำนวน 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านความรู้เรื่องเกี่ยวกับโลหิตและการบริจาคโลหิต 2) ปัจจัยด้านปัญหาอุปสรรคการบริจาคโลหิต 3) ปัจจัยด้านพฤติกรรมตั้งใจบริจาคโลหิต และ 4) การสร้างเครือข่ายผู้บริจาคโลหิต มาสร้างรูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิตของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ดฉบับร่างขึ้นด้วยการบูรณาแนวคิดและทฤษฎี 6 ดังนี้ คือ 1) แนวคิดเรื่องสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ 2) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม 3) ทฤษฎีเครือข่ายทางสังคม 4) หลักการให้ความรู้และการเขียนแผนให้ความรู้ 5) ศูนย์สนทนา และ 6) หลักการวิจัยแบบผสมวิธี โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ยกร่างรูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิตของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด
ในเบื้องต้น โดยผู้วิจัย

2. นำเสนอรูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิตของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด
ในเบื้องต้นเพื่อวิพากษ์และให้คำแนะนำต่อรูปแบบที่สร้างขึ้น โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshops) กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มบุคคลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการบริจาคโลหิต ได้แก่ ผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดหาผู้บริจาคโลหิต นักวิชาการ บุคลากรด้านการแพทย์ และสาธารณสุข ผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ประชาชนทั่วไป และนักเรียน จำนวนรวม 17 คน และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการสร้างและพัฒนารูปแบบ จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 22 คน เป็นผู้ที่ยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้ และเป็นผู้ที่มีบุคลิกที่บ่งบอกถึงลักษณะในการวิพากษ์วิจารณ์ ได้ร่วมกันวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะต่อรูปแบบจำลองการส่งเสริมการบริจาคโลหิตของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ดที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

3. นำผลการเสนอแนะมาปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ขึ้น ก่อนนำไปทดลองใช้
ในการวิจัยขั้นตอนที่ 3 ต่อไป

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 2 ประกอบด้วย

1. ยกร่างรูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด
ในเบื้องต้น

2. กำหนดวันประชุมและเชิญกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ

3. ดำเนินการประชุมตามกำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการ ตามขั้นตอน ในวันที่ 5 มีนาคม 2557 เวลา 13.00-16.30 น. รายละเอียด มีดังนี้

3.1 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยขั้นตอนที่ 1 และนำเสนอโครงร่างรูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ดในเบื้องต้น ใช้เวลา 30 นาที

3.2 ผู้เข้าประชุมร่วมให้ข้อเสนอแนะต่อชุดรูปแบบที่ยกสร้างขึ้น

3.2.1 ชุดรูปแบบที่ยกสร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ดังนี้

3.2.1.1 กิจกรรมการอบรมสุนทรียสนทนาเพื่อการบริจาคโลหิต

กิจกรรมการอบรมสุนทรียสนทนาเพื่อการบริจาคโลหิต

ประกอบด้วย สารและเนื้อหาของแผนการสอน จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ 1) แผนการสอนเรื่องโลหิต และแผ่นพับประกอบการสอน 2) แผนการสอนเรื่องการบริจาคโลหิตและแผ่นพับประกอบการสอน 3) แผนการสอนเรื่องการปฏิบัติตนเพื่อการบริจาคโลหิตอย่างต่อเนื่อง และแผ่นพับประกอบการสอน และ 4) แผนการสอนเรื่องการสร้างเครือข่าย และแผ่นพับประกอบการสอน

3.2.1.2 กิจกรรมร่วมบริจาคโลหิตที่หน่วยบริจาคโลหิตเคลื่อนที่

3.2.1.3 กิจกรรมการหาข้อสรุปในการจัดตั้งเครือข่ายผู้บริจาคโลหิต

3.2.2 แบบทดสอบก่อนการอบรมฉบับร่าง ประกอบด้วยแบบวัดความรู้ จำนวน 25 ข้อ และแบบวัดทัศนคติ จำนวน 10 ข้อ และแบบวัดการปฏิบัติ จำนวน 5 ข้อ

3.2.3 แบบประเมินการจัดอบรมฉบับร่าง

3.3 ที่ประชุมเสนอแนะปรับปรุงชุดรูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิต

3.3.1 ชุดรูปแบบที่เสนอแนะปรับปรุง จากเวทีการประชุมเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย 5 กิจกรรม ดังนี้

1) กิจกรรมการอบรมสุนทรียสนทนาเพื่อการบริจาคโลหิต

กิจกรรมอบรมสุนทรียสนทนาเพื่อการบริจาคโลหิต

ประกอบด้วยสารและ เนื้อหาของแผนการสอนจำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ 1) แผนการสอนเรื่องโลหิตและแผ่นพับประกอบการสอน 2) แผนการสอนเรื่องการบริจาคโลหิตและแผ่นพับประกอบการสอน 3) แผนการสอนเรื่องการปฏิบัติตนเพื่อการบริจาคโลหิตอย่างต่อเนื่อง และแผ่นพับประกอบการสอนและการฝึกทักษะการออกกำลังกาย 4) แผนการสอนเรื่องการสร้างเครือข่าย และแผ่นพับประกอบการสอน 5) แผนการสอนเรื่องจิตสาธารณะและแผ่นพับประกอบการสอน และ 6) แผนการสอนการสื่อสารและแผ่นพับประกอบการสอน

2) กิจกรรมจิตอาสาช่วยเหลือผู้บริจาคโลหิตในหน่วยเคลื่อนที่ และร่วมบริจาคโลหิตด้วยความสมัครใจ

3) กิจกรรมรณรงค์เพื่อเพิ่มจำนวนผู้บริจาคโลหิต

4) กิจกรรมการตั้งเครือข่ายบริจาคโลหิตอำเภอเมืองสรวง

5) กิจกรรมสุนทรียสนทนาหลังการบริจาคโลหิต

3.3.2 แบบทดสอบก่อนการอบรมประกอบด้วยแบบวัดความรู้ทัศนคติ และการปฏิบัติให้เพิ่มข้อความให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ปรับปรุงเพิ่มขึ้น นำเครื่องมือไปหาค่าคุณภาพทั้ง 3 ส่วน ตามแนวทางการสร้างเครื่องมือวิจัย

3.3.3 ปรับปรุงแบบประเมินการอบรมให้ครอบคลุม ตามเนื้อหาที่เพิ่มเติม

3.4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ

3.4.1 เพิ่มกิจกรรมชมวีดิทัศน์ เกี่ยวกับการบริจาคโลหิต ในวันจัดอบรม

3.4.2 เพิ่มเรื่องสิ่งจูงใจ ซึ่งอาจเป็นการจับฉลากของขวัญเมื่อมีผู้เข้าบริจาคโลหิต

3.4.3 การจัดอบรมให้เหมาะสมกับเวลาที่ใช้ เนื่องจากเป็นกลุ่มประชาชนในหมู่บ้าน

3.4.4 เชิญวิทยากรที่มีความรอบรู้ในแต่ละเรื่องมาเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้

3.4.5 ผู้เข้าประชุมกล่าวแสดงความรู้สึกที่ได้เข้าร่วมประชุมในครั้งนี้ ได้แก่ 1) เป็นโครงการที่ดี 2) เข้าร่วมประชุมแล้วได้พัฒนาความรู้ของตนเอง 3) อยากให้บอกวิธีปฏิบัติตนเพื่อเป็น ผู้บริจาคโลหิตอย่างต่อเนื่องทางหอกระจายข่าว 4) การมีเครือข่ายผู้บริจาคโลหิตซึ่งจะประสบผลสำเร็จได้ 5) โครงการนี้จะสำเร็จด้วยดี จะเป็นรูปแบบที่ผู้อื่นนำไปใช้ได้ และให้จัดพิมพ์ให้อยู่ในรูปแบบที่ดูง่ายและสะดวก 6) การสอนแต่ละเรื่องควรใช้เวลาไม่นาน เพราะเป็นการเรียนในกลุ่มผู้ใหญ่ และ 7) ควรตั้งเครือข่ายผู้บริจาคโลหิต และมีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

4. ผู้วิจัยได้พัฒนาชุดรูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด โดยเพิ่มเนื้อหาสาระและกิจกรรมตามที่ได้เสนอในที่ประชุม สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ครอบคลุมเนื้อหาและกิจกรรม

5. ชุดรูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด ฉบับสมบูรณ์ประกอบด้วย

5.1 กิจกรรมการอบรมสุนทรียสนทนาเพื่อการบริจาคโลหิต

กิจกรรมการอบรมสุนทรียสนทนาเพื่อการบริจาคโลหิต ประกอบด้วย การให้ความรู้ ตามชุดแผนการสอน และแผ่นพับ 6 เรื่อง ได้แก่ 1) เรื่องโลหิตและส่วนประกอบของโลหิต 2) เรื่องการบริจาคโลหิต 3) เรื่องการปฏิบัติตัวเพื่อเป็นผู้บริจาคโลหิตอย่างต่อเนื่อง และฝึกทักษะการออกกำลังกายแบบยืดเหยียด 4) เรื่องการสื่อสาร 5) เรื่องจิตสาธารณะ และ 6) เรื่องการสร้างเครือข่าย ระยะเวลา จำนวน 7 ชั่วโมง มีการดำเนินกิจกรรมในวันอบรม ดังนี้

5.1.1 กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนด้วยเพลงดังดอกไม้บาน ของเสถียรธรรมสถานและมีท่าทางประกอบเพลงเพื่อสร้างให้บรรยากาศผ่อนคลาย (6 นาที: โดยกระบวนการ)

5.1.2 กิจกรรมทำความรู้จักกับตนเองและผู้อื่น โดยตอบ 3 คำถามในประเด็น 1) เป็นใคร 2) มาจากไหน 3) มาเพื่อวัตถุประสงค์อะไร (1 ชั่วโมง: โดยกระบวนการ)

5.1.3 กิจกรรมชมวีดิทัศน์ เรื่อง “การบริจาคโลหิตคือการให้ชีวิต” (5 นาที)

5.1.4 กิจกรรมฟังอย่างลึกซึ้งด้วยการเล่าเรื่อง “คุณยายชาวม้ง” (30 นาที: โดยกระบวนการ)

5.1.5 กิจกรรมฟังการบรรยายเรื่องโลหิตและการบริจาคโลหิต (1 ชั่วโมง : วิทยากร)

5.1.6 กิจกรรมฝึกนั่งสมาธิ (12 นาที: โดยกระบวนการ)

5.1.7 กิจกรรมฟังบรรยายเรื่องการปฏิบัติตนเพื่อการเป็นผู้บริจาคโลหิตที่ต่อเนื่อง และฝึกทักษะการออกกำลังกายโดยยืดเหยียดกล้ามเนื้อ (1 ชั่วโมง: วิทยากร)

5.1.8 กิจกรรมการฟังบรรยายวิชาการเรื่องจิตสาธารณะและการสื่อสารพร้อมฝึกทักษะการสื่อสาร (1 ชั่วโมง: วิทยากร)

5.1.9 กิจกรรมเชื่อมโยงสู่การเรียนรู้ด้วยเพลงโปรดช่วยดูแลคนดี ของศิลปินนักร้อง ต๊กแตน ชลดา (3 นาที)

5.1.10 กิจกรรมการฟังบรรยายวิชาการเรื่องการสร้างเครือข่าย (30 นาที: วิทยากร)

5.1.11 กิจกรรมจัดตั้งเครือข่ายบริจาคโลหิต (1 ชั่วโมง: วิทยากร)

5.1.12 กิจกรรมเสริมอื่น ๆ เช่น ทำแบบทดสอบก่อนอบรม (Pre-test) กิจกรรมทำแบบทดสอบหลังอบรมทันที (Post-test) และกิจกรรมประเมินการจัดอบรมสุนทรียสนทนาเพื่อการบริจาคโลหิตด้วยแบบประเมิน

กิจกรรมสุนทรียสนทนาเพื่อการบริจาคโลหิต เป็นกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นจากปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับโลหิต และการบริจาคโลหิต

5.2 กิจกรรมจัดตั้งเครือข่ายบริจาคโลหิตอำเภอเมืองสรวง เป็นกิจกรรมที่พัฒนาจากปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคมและเครือข่ายทางสังคม

5.3 กิจกรรมรณรงค์เพิ่มจำนวนผู้บริจาคโลหิต กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นมาจากปัจจัยด้านพฤติกรรมตั้งใจ และปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคม

5.4 กิจกรรมจิตอาสาช่วยเหลือผู้บริจาคโลหิตและบริจาคโลหิตด้วยสมัครใจ เป็นกิจกรรมที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนากิจกรรมตอบสนองต่อปัจจัยด้านพฤติกรรมตั้งใจบริจาคโลหิต ด้านปัญหาอุปสรรคต่อการบริจาคโลหิต และปัจจัยด้านแรงจูงใจต่อการบริจาคโลหิต

5.5 กิจกรรมสุนทรียสนทนาหลังการบริจาคโลหิต กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นมาจากปัจจัยด้านปัญหาอุปสรรคของการบริจาคโลหิต และความตั้งใจบริจาคโลหิต

หลังจากการปรับปรุงรูปแบบตามข้อวิพากษ์ของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือวิจัยในขั้นตอนที่ 3 ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบลิเคิร์ต (Likert) พร้อมรายการกิจกรรมตามรูปแบบที่ปรับปรุงแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (เป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกันกับการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยในระยะที่ 1 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสม และตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมการดำเนินงานตามรูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิตของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด และขอรับคืนเมื่อตอบแบบสอบถามเสร็จแล้ว ดำเนินการจัดกระทำข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และแปลผลการวิเคราะห์คะแนนทัศนคติ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การให้คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	กำหนดให้ 5 คะแนน
เห็นด้วย	กำหนดให้ 4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	กำหนดให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	กำหนดให้ 1 คะแนน

แปลผลการวิเคราะห์ตามเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.

2554: 121)

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
1.00 – 1.50	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.51 – 2.50	ไม่เห็นด้วย
2.51 - 3.50	ไม่แน่ใจ
3.51 – 4.50	เห็นด้วย
4.51 – 5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

หลังจากได้รับคะแนนประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังแสดง
ในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 คะแนนประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อกิจกรรมตามรูปแบบการส่งเสริม
การบริจาคโลหิตของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด

กิจกรรม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวมคะแนน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
กิจกรรมที่ 1 : กิจกรรมอบรม ศูนย์รียสนทนาเพื่อการบริจาค โลหิต	5	5	5	5	5	25
กิจกรรมที่ 2 : กิจกรรมตั้ง เครือข่ายบริจาคโลหิตอำเภอ เมืองสรวง	5	5	5	5	5	25
กิจกรรมที่ 3 : กิจกรรมรณรงค์ เพิ่มจำนวนผู้บริจาคโลหิต	5	4	4	5	5	23
กิจกรรมที่ 4 : กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือผู้บริจาคโลหิตและ บริจาคโลหิตด้วยสมัครใจ	4	5	5	4	5	23
กิจกรรมที่ 5 : กิจกรรมศูนย์ สนทนาหลังบริจาคโลหิต	4	5	4	4	5	22

นำข้อมูลจากตารางที่ 14 มาวิเคราะห์ผลทางสถิติ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังแสดง
ในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคิดเห็นต่อกิจกรรม
ในรูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด

กิจกรรม	\bar{X}	S.D	การแปลผล
กิจกรรมที่ 1 : กิจกรรมอบรมสุนทรียสนทนา เพื่อการบริจาคโลหิต	5.00	.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
กิจกรรมที่ 2 : กิจกรรมตั้งเครือข่ายบริจาคโลหิต อำเภอเมืองสรวง	5.00	.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
กิจกรรมที่ 3 : กิจกรรมรณรงค์เพิ่มจำนวนผู้บริจาคโลหิต	4.60	.54	เห็นด้วย
กิจกรรมที่ 4 : กิจกรรมจิตอาสาช่วยเหลือผู้บริจาคโลหิต และบริจาคโลหิตด้วยสมัครใจ	4.60	.54	เห็นด้วย
กิจกรรมที่ 5 : กิจกรรมสุนทรียสนทนาหลังบริจาคโลหิต	4.20	.44	เห็นด้วย
โดยรวม	4.72	0.24	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 15 ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญต่อกิจกรรมตามรูปแบบการส่งเสริม
การบริจาคโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นต่อกิจกรรมโดย
รวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.24
เมื่อพิจารณารายกิจกรรม ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง
จำนวน 2 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมอบรมสุนทรียสนทนาเพื่อการบริจาคโลหิต
และกิจกรรมที่ 2 กิจกรรมตั้งเครือข่ายบริจาคโลหิต อำเภอเมืองสรวง และ ผู้เชี่ยวชาญมีความ
คิดเห็นต่อกิจกรรมในระดับเห็นด้วย จำนวน 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมรณรงค์
เพื่อเพิ่มจำนวนผู้บริจาคโลหิต กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมจิตอาสาช่วยเหลือผู้บริจาคโลหิตและ
บริจาคโลหิตด้วยสมัครใจ กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมสุนทรียสนทนาหลังบริจาคโลหิต

จากนั้นเป็นการนำผลการวิพากษ์พร้อมข้อเสนอแนะมาปรับปรุง รูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยจัดลำดับการดำเนินกิจกรรมตามลำดับ ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมอบรมสุนทรียสนทนาเพื่อการบริจาคโลหิต

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมตั้งเครือข่ายบริจาคโลหิตอำเภอเมืองสรวง

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมรณรงค์เพิ่มจำนวนผู้บริจาคโลหิต

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมจิตอาสาช่วยดูแลผู้บริจาคโลหิตและร่วมบริจาคโลหิต

ด้วยสมัครใจ

กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมสุนทรียสนทนาหลังบริจาคโลหิต

เมื่อสรุปชุดรูปแบบแล้ว นำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ไปหาคุณภาพของเครื่องมือ ด้วยการทดลองใช้กับกลุ่มประชาชนและนักเรียน จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายในวิจัย ขั้นตอนที่ 3 วางแผนการประสานและติดต่อวิทยากรผู้มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสาระของการอบรม ประสานและติดต่อกระบวนกรที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องสุนทรียสนทนา เข้ามาเป็นกระบวนกรและวิทยากรในการอบรมให้ความรู้ในการวิจัยขั้นตอนที่ 3 ต่อไป พร้อมด้วยการจัดส่งเนื้อหาสาระของชุดการสอน และตารางการอบรมให้กับวิทยากรและกระบวนกรได้ศึกษาล่วงหน้า เพื่อเตรียมการให้ความรู้ตามที่กำหนดในแต่ละลำดับกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 3 ผลการประเมินและทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด

หลังจากได้รูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิตของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด จากการวิจัยในขั้นตอนที่ 2 แล้ว ผู้วิจัยได้นำรูปแบบดังกล่าวไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิตของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ดในการวิจัย ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดลองและประเมินผลการใช้รูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด โดยได้ตั้งสมมติฐานว่า หลังทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิตที่พัฒนาขึ้นแล้ว กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติตัวเกี่ยวกับการบริจาคโลหิตเพิ่มขึ้นจากเดิม ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยเจาะจง จากประชาชน อายุ 17 – 60 ปี ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเขตพื้นที่บริการปฐมภูมิ โรงพยาบาลเมืองสรวง จำนวน 8 หมู่บ้าน กลุ่มทดลอง

จำนวน 44 คน ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตบริการดังกล่าว เข้ามาเป็นกลุ่มทดลอง ด้วยเหตุผลคือ

1. เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่อยู่ในเขตบริการปฐมภูมิของโรงพยาบาลเมืองสรวง เป็นหมู่บ้านที่อยู่ในเขตตำบลหนองผือ จำนวน 6 หมู่บ้าน และตำบลเมืองสรวง จำนวน 2 หมู่บ้าน รวม 8 หมู่บ้าน
2. ผู้นำชุมชน และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีความยินดีที่ ส่งรายชื่อประชาชนในเขตหมู่บ้านของตนเองเข้าร่วมทดลองอย่างน้อย 5 คนต่อหมู่บ้าน
3. เป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ไม่ไกลจากโรงพยาบาลเมืองสรวง และหอประชุมอำเภอเมืองสรวง ซึ่งเป็นที่ตั้งของหน่วยบริการโลหิตเคลื่อนที่ของเหล่ากาชาดจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งประชาชนกลุ่มนี้มีความสะดวกในการเดินทางเข้าร่วมกิจกรรม

ผู้วิจัยได้นำกิจกรรมต่าง ๆ ของชุดรูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ กิจกรรมการอบรมให้ความรู้โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา การรณรงค์เพื่อเพิ่มจำนวนผู้บริจาคโลหิต การเป็นจิตอาสาดูแลผู้บริจาคโลหิตในหน่วยเคลื่อนที่และร่วมบริจาคโลหิตด้วยสมัครใจ การตั้งเครือข่ายบริจาคโลหิต และสุนทรียสนทนาหลังบริจาคโลหิต ไปดำเนินการตามลำดับกิจกรรมที่กำหนด วันที่ 13 มีนาคม 2557 - 18 มีนาคม 2557 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การอบรมสุนทรียสนทนาเพื่อการบริจาคโลหิต ให้ความรู้ตามเนื้อหาสาระในชุดกิจกรรมการอบรม กำหนดการอบรมตามตาราง ในวันที่ 13 มีนาคม 2557 สถานที่ อบรม คือ ห้องประชุม 2 โรงพยาบาลเมืองสรวง อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด
2. การจัดตั้งเครือข่ายบริจาคโลหิต อำเภอเมืองสรวง วันที่ 13 มีนาคม 2557
3. กิจกรรมรณรงค์เพื่อเพิ่มจำนวนผู้บริจาคโลหิต
การรณรงค์เพื่อเพิ่มจำนวนผู้บริจาคโลหิต วันที่ 14-17 มีนาคม 2557 ซึ่งเป็น
การรณรงค์เพื่อเพิ่มจำนวนผู้บริจาคโลหิต ด้วยการมอบหมายให้ผู้เข้าอบรมไปชักชวนผู้อื่นเข้าร่วมบริจาคโลหิตที่หน่วยเคลื่อนที่ ช่วงการรณรงค์ คือวันที่ 14 - 17 มีนาคม 2557 ด้วย
กิจกรรมการชักชวนเป็นการส่วนตัวส่วนบุคคล และประกาศทางหอกระจายข่าวในหมู่บ้าน
4. กิจกรรมจิตอาสาดูแลผู้บริจาคโลหิต และร่วมบริจาคโลหิตด้วยสมัครใจ
เป็นจิตอาสาดูแลผู้บริจาคโลหิตรายอื่น ๆ และร่วมบริจาคโลหิตด้วยสมัครใจ
เป็นกิจกรรมที่ทำในวันที่มีหน่วยเคลื่อนที่เข้ามารับบริจาคโลหิตที่หอประชุมอำเภอเมืองสรวง
ในวันที่ 18 มีนาคม 2557 เวลา 08.00 - 12.00 น. มีกิจกรรมคือ ช่วยในการดูแลผู้บริจาคโลหิต

ช่วยพูด-คุย ให้กำลังใจผู้บริจาคโลหิต ช่วยดูแลเวลานั่งบนเตียงบริจาคโลหิต ยืนเป็นกำลังใจ ในขณะที่เจาะเลือด นั่งเป็นกำลังใจอยู่ข้างเตียงสนาม หรือช่วยติดพลาสติกที่แขน จนผู้บริจาคโลหิตปลอดภัย ลูกเดินออกจากหอประชุมได้เอง ในการณรงค์เพิ่มจำนวนผู้บริจาคโลหิต เพิ่มจำนวนผู้บริจาคโลหิตได้ จำนวน 11 คน มีเครือข่ายผู้บริจาคโลหิตรวมทั้งสิ้น จำนวน 58 คน มีกิจกรรมในการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาช่วยดูแลผู้บริจาคโลหิตและร่วมบริจาคโลหิตด้วยสมัครใจ ตามลำดับ ดังนี้

เวลา 08.00 - 08.30 น. : ลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรม

เวลา 08.30 - 12.00 น. : เป็นจิตอาสาดูแลผู้บริจาคโลหิต และร่วมกิจกรรมบริจาคโลหิตด้วยสมัครใจ และให้กำลังใจแก่ผู้ที่เข้าร่วมบริจาคโลหิต ที่หน่วยรับบริจาคโลหิต เคลื่อนที่ หอประชุมอำเภอเมืองสรวง

5. กิจกรรมสุนทรียสนทนาหลังบริจาคโลหิต

สุนทรียสนทนาหลังบริจาคโลหิต ในวันที่ 18 มีนาคม 2557 เวลา 13.00 – 16.00 น. เป็นการพูดคุยถึงกิจกรรมที่ตนเองได้ไปทำในหมู่บ้านเพื่อรณรงค์เพิ่มจำนวนผู้บริจาคโลหิต การชักชวนบุคคลอื่นเข้าร่วมบริจาคโลหิต และให้เล่าความรู้สึกของตนเองที่อยากบอกให้ผู้ร่วมเรียนรู้ได้รับทราบว่าตนเองมีความรู้สึกอย่างไร มีกิจกรรมตามลำดับ ดังนี้

เวลา 12.00 - 13.00 น. : เดินทางไปรับประทานอาหารที่ห้องประชุม 2 โรงพยาบาลเมืองสรวง และลงทะเบียนเพื่อตั้งวงสุนทรียสนทนา

เวลา 13.00 – 16.00 น. : Check in ด้วยเพลงดังดอกไม้บาน และมีท่าทางประกอบเพลง

: และนั่งล้อมวงแนะนำตนเองเป็นใคร มาจากไหน

วันนี้มาเพราะอะไร

: เพลงโปรดช่วยดูแลคนดี ของ ตึกแตน ชลดา

: สะท้อนความรู้สึกของตนเองที่ได้ร่วมรณรงค์เพื่อเพิ่มจำนวนผู้บริจาคโลหิต และได้ร่วมกิจกรรมการบริจาคโลหิต

: แนวทางดำเนินงานเครือข่ายบริจาคโลหิตอย่างต่อเนื่อง

: จับฉลากของขวัญ/ มอบของขวัญผู้เข้าร่วมบริจาคโลหิต

: Check out ด้วย 2 คำที่อยากบอก

เวลา 16.00 น. : รับประทานอาหารว่างและเดินทางกลับ

การเก็บและรวบรวมข้อมูลการทดลอง

ผู้วิจัยเก็บข้อมูล เป็น Pre-test ก่อนการอบรม และ Post-test หลังการอบรมทันที ในวันที่ 13 มีนาคม 2557 เก็บข้อมูล Delays Post- test ในวันที่ 2 เมษายน 2557 นำข้อมูลเปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการบริโภคโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลทางสถิติโดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบวัดซ้ำ (Repeated Measure MANOVA) ปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังแสดงในตารางที่ 16 - 21

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (N = 44)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
1. เพศ			
1.1 ชาย	1	2.27	
1.2 หญิง	43	97.73	
2. อายุ			Min = 17 ปี
2.1 ต่ำกว่า 20 ปี	4	9.10	Max = 60 ปี
2.2 21 - 40 ปี	12	27.27	
2.3 41 - 60 ปี	28	63.62	
3. น้ำหนัก			Min = 45 Kgs.
3.1 น้อยกว่า 50 กิโลกรัม	7	15.91	Max = 78 Kgs.
3.2 มากกว่าหรือเท่ากับ 50 กิโลกรัม	37	84.09	
4. โรคประจำตัว			
4.1 ไม่มีโรคประจำตัว	39	88.64	
4.2 มีโรคประจำตัว	5	13.36	
4.2.1 โรคเบาหวาน	1		
4.2.2 โรคไทรอยด์	3		
4.2.2 โรคกระดูกคอเสื่อม	1		
5. เคยบริโภคโลหิต	25	56.80	
6. ไม่เคยบริโภคโลหิต	19	43.20	

จากตารางที่ 16 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 97.73 ช่วงอายุที่พบจำนวนมากที่สุด คือ ช่วงอายุ 41- 60 ปี ร้อยละ 63.62 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 21- 40ปี ร้อยละ 27.27 อายุน้อยสุด คือ อายุ 17 ปี อายุมากที่สุด คือ อายุ 60 ปี มีน้ำหนักตัวตั้งแต่ 50 กิโลกรัมขึ้นไป ร้อยละ 84.09 น้ำหนักน้อยที่สุด คือ น้ำหนัก 45 กิโลกรัม น้ำหนักมากที่สุด คือน้ำหนัก 78 กิโลกรัม ส่วนใหญ่ไม่มีโรคประจำตัว จำนวน 39 คน ร้อยละ 88.64 เจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวาน 1 คน โรคไทรอยด์ 3 คน โรคกระดูกคอเสื่อม 1 คน เคยบริจาคโลหิต จำนวน 25 คน ร้อยละ 56.80

ตารางที่ 17 ร้อยละการตอบคำถามถูกต้อง ก่อนอบรม หลังอบรมทันที และหลังอบรม 14-28 วัน จำแนกรายข้อ (N = 44)

คำถาม	ร้อยละการตอบคำถามถูกต้อง		
	ความรู้ก่อนอบรม	ความรู้หลังอบรมทันที	ความรู้หลังอบรม 14-28 วัน
1. โลหิตประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ น้ำเลือด เม็ดเลือด และเกร็ดเลือด	81.80	100.00	100.00
2. เม็ดโลหิตแดงในร่างกายมนุษย์ มีอายุประมาณ 120 วัน	47.70	95.50	95.50
3. การบริจาคโลหิต หมายถึง การสละโลหิตที่เจาะจากหลอดเลือดดำบริเวณข้อพับแขนเพื่อให้กับผู้ป่วย	90.90	97.70	97.70
4. การบริจาคโลหิตแต่ละครั้ง ประมาณ 350-450 ซีซีโดยไม่มีอันตรายต่อผู้บริจาค	77.30	100.00	100.00
5. ผู้บริจาคโลหิตครั้งแรกควรมีอายุ 17 – 55 ปี	84.10	100.00	100.00
6. ผู้บริจาคโลหิตครั้งหลัง ๆ สามารถบริจาคได้ถึงอายุ 60 ปี	72.70	97.70	97.70
7. ก่อนบริจาคโลหิตควรนอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ อย่างน้อย 6 ชั่วโมง	93.20	100.00	100.00

คำถาม	ร้อยละการตอบคำถามถูกต้อง		
	ความรู้ก่อนอบรม	ความรู้หลังอบรมทันที	ความรู้หลังอบรม 14-28 วัน
8. ควรงดเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ก่อนบริจจาคโลหิต อย่างน้อย 12 ชั่วโมง	9.10	31.80	43.32
9. ควรงดสูบบุหรี่ก่อนบริจจาคโลหิต อย่างน้อย 1 ชั่วโมง	65.60	97.70	97.70
10. หลังบริจจาคโลหิตแล้วควรดื่มน้ำให้มากกว่าปกติ ประมาณ 1-2 วัน	75.00	100.00	100.00
11. ควรงดหิ้วของหนัก โดยใช้แขนข้างที่เจาะโลหิต หลังบริจจาคโลหิต อย่างน้อย 24 ชั่วโมง	77.33	100.00	100.00
12. ควรรับประทานอาหารที่มีธาตุเหล็กสูง หลังจากบริจจาคโลหิต	81.80	100.00	100.00
13. ควรรับประทานอาหารบำรุงโลหิตที่หน่วยรับบริจจาคให้กับท่านจนหมดเพื่อป้องกันภาวะซีดหลังบริจจาคโลหิต	86.40	100.00	100.00
14. ธาตุเหล็ก คือ เกลือแร่ชนิดหนึ่งมีมากในเม็ดเลือดแดง ทำหน้าที่นำออกซิเจนไปสู่อวัยวะต่าง ๆ ในร่างกาย	75.00	100.00	100.00
15. ธาตุเหล็กมีมากในอาหารประเภทเนื้อสัตว์ ไข่ เครื่องในสัตว์ และผักใบเขียว	72.70	97.70	100.00
16. ท่านไม่ควรรับประทานอาหารที่มีวิตามินซีสูง เพราะร่างกายจะดูดซึมธาตุเหล็กน้อยลง	13.60	68.20	72.70
17. ท่านควรรับประทาน ชา กาแฟ เพราะช่วยทำให้ร่างกายดูดซึมธาตุเหล็กได้มากขึ้น	40.90	93.20	95.50

คำถาม	ร้อยละการตอบคำถามถูกต้อง		
	ความรู้ ก่อนอบรม	ความรู้ หลังอบรมทันที	ความรู้หลังอบรม 14-28 วัน
18. การออกกำลังกายสม่ำเสมอจะทำให้ โลหิตไหลเวียนได้ดีขึ้น	95.50	100.00	100.00
19. การสื่อสารทำให้คนในสังคมมีการติดต่อ สัมพันธ์กัน	90.90	100.00	100.00
20. การสื่อสารทางเดียวมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ผู้ส่งสาร สาร สื่อ และผู้รับสาร	75.00	93.20	95.50
21. จิตสาธารณะ หมายถึง จิตสำนึกที่คน มีในตนเองเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	90.90	100.00	100.00
22. การสร้างจิตสาธารณะเป็นความ รับผิดชอบในใจของแต่ละคนไม่มี ผู้อื่นบังคับได้	90.90	97.70	97.70
23. เครือข่าย หมายถึง ขบวนการทางสังคม ที่เกิดจากความสัมพันธ์ของคนกลุ่มคน หน่วยงานต่าง ๆ	84.10	100.00	100.00
24. วัตถุประสงค์ของการสร้างเครือข่าย คือ การสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือ โดยสมัครใจ	90.90	100.00	100.00
25. เครือข่ายที่ดี สมาชิกทุกคนต้องมีอำนาจ เท่าเทียมกัน มีการติดต่อ สื่อสารที่ดี ต่อกัน	86.40	97.70	97.70
26. การเป็นสมาชิกของเครือข่ายที่ดี ต้องมองตนเองในแง่บวก และเห็น คุณค่าในตนเอง	68.20	88.60	95.50
27. สมาชิกเครือข่ายที่ดี ควรแสดงท่าที เป็นมิตร และรับฟังผู้อื่น	97.70	100.00	100.00

คำถาม	ร้อยละการตอบคำถามถูกต้อง		
	ความรู้ ก่อนอบรม	ความรู้ หลังอบรมทันที	ความรู้หลังอบรม 14-28 วัน
28. เมื่อทำงานร่วมกันกับเครือข่าย ต้องคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตัวเอง ก่อนเสมอ	81.80	88.60	88.60
ค่าเฉลี่ย	75.32	94.64	95.68

จากตารางที่ 17 พบว่า ก่อนอบรมมีความรู้เฉลี่ย ร้อยละ 75.32 ข้อที่ตอบคำถามก่อน
อบรมถูกต้อง เรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับ คือ ข้อ 27 ตอบถูกร้อยละ 97.70 ข้อ 18 ตอบถูก
ร้อยละ 95.50 และข้อ 7 ตอบถูก ร้อยละ 93.20 ตามลำดับ หลังอบรมทันทีที่มีความรู้เฉลี่ย ร้อย
ละ 94.64 ข้อที่ตอบคำถามถูกต้องหลังอบรมทันที เรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับ คือ ข้อ 1, 4, 5,
7, 10, 11, 12, 13, 14, 18, 19, 21, 23, 24 และ 27 ตอบถูก ร้อยละ 100.00 ข้อ 3, 6, 9, 15, 22
และ 25 ตอบถูก ร้อยละ 97.70 ข้อ 2 ตอบถูก ร้อยละ 95.50 ตามลำดับ และหลังอบรม 14 - 28
วัน มีความรู้เฉลี่ย ร้อยละ 95.68 ข้อที่ตอบคำถามถูกต้องหลังอบรม 14 วัน เรียงจากมากไปน้อย
3 ลำดับ คือ ข้อ 1, 4, 5, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 21, 23, 24 และ 27 ตอบถูกร้อยละ
100.00 ข้อ 3, 6, 9, 22 และ 25 ตอบถูก ร้อยละ 97.70 ข้อ 2, 17, 20 และ 26 ตอบถูก ร้อยละ
95.50 ตามลำดับ ผลการดำเนินงานกิจกรรมกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยความรู้เพิ่มขึ้น มีค่าเฉลี่ยคะแนน
ก่อนอบรม หลังอบรมทันที และหลังอบรม 14 – 28 วัน เท่ากับร้อยละ 75.32, 94.64 และ 95.68
ตามลำดับ

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการบริจาคโลหิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ก่อนอบรม หลังอบรม
ทันที และหลังอบรม 14 -28 วัน จำแนกรายข้อ และระดับความคิดเห็น (N = 44)

ทัศนคติต่อการบริจาคโลหิต	ความคิดเห็น					
	ก่อนอบรม		หลังอบรมทันที		หลังอบรม 14 -28 วัน	
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D
1. ขั้นตอนการบริจาคโลหิต ทำให้ท่าน เสียเวลามาก	3.98	1.02	4.41	0.62	4.48	0.09
2. การบริจาคโลหิต จะทำให้ร่างกาย ของท่านอ่อนเพลีย	3.55	0.85	3.89	1.02	3.96	0.15
3. ท่านคิดว่า การบริจาคโลหิต เป็นความเจ็บปวดเพียงชั่วขณะเท่านั้น	3.09	1.33	3.32	1.43	3.57	0.18
4. ผู้ที่ทำงานเป็นเวร หรือเป็นกะ ไม่ควรมาบริจาคโลหิต ถึงแม้ว่า จะนอนพักผ่อนหลังเลิกงาน อย่างเพียงพอมากกว่า 6 ชั่วโมง	3.14	0.93	3.43	1.32	3.59	0.18
5. ถ้าท่านมีการติดเชื้ในโลหิต ควรไปบริจาคโลหิตเพราะจะได้มี การตรวจร่างกายอย่างละเอียด	3.39	1.43	3.18	1.49	3.50	0.18
6. ท่านคิดว่า การบริจาคโลหิตเป็นความ รับผิดชอบร่วมกันของทุกคน	3.41	1.28	4.16	1.08	4.23	0.15
7. ท่านคิดว่า การบริจาคโลหิตโดยไม่หวัง สิ่งตอบแทนนั้นเหมาะสมแล้ว	4.18	1.02	4.64	0.87	4.61	0.12
8. การบริจาคโลหิตเป็นความภาคภูมิใจ ของตนเอง	4.66	0.80	4.93	0.26	4.93	0.04
9. การบริจาคโลหิตเป็นการทำบุญที่ได้ กุศลอันยิ่งใหญ่	4.89	0.39	5.00	0	5.00	0

ทัศนคติต่อการบริจาคโลหิต	ความคิดเห็น					
	ก่อนอบรม		หลังอบรมทันที		หลังอบรม 14-28 วัน	
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D
10. การสร้างเครือข่ายผู้บริจาคโลหิตเป็น สิ่งที่ควรทำ	4.80	0.46	4.82	0.39	4.84	0.06
ค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการบริจาคโลหิต	3.93	0.39	4.12	0.34	4.23	0.62
	ระดับ ดี		ระดับดี		ระดับดี	

จากตารางที่ 18 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 44 คนก่อนอบรมมีค่าทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.93$, $S.D = 0.39$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยทัศนคติก่อนการอบรมเรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับ คือ ข้อ 9 ($\bar{X} = 4.89$, $S.D = 0.39$) ข้อ 10 ($\bar{X} = 4.80$, $S.D = 0.46$) และ ข้อ 8 ($\bar{X} = 4.66$, $S.D = 0.80$) ตามลำดับ หลังอบรมทันที มีค่าทัศนคติเฉลี่ย อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.12$, $S.D = 0.34$) ข้อที่มีค่าทัศนคติเฉลี่ย หลังอบรมทันที เรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 9 ($\bar{X} = 5.00$, $S.D = 0$) ข้อ 8 ($\bar{X} = 4.93$, $S.D = 0.26$) และ ข้อ 10 ($\bar{X} = 4.82$, $S.D = 0.39$) ตามลำดับ และ หลังอบรม 14-28 วัน มีค่าทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.23$, $S.D = 0.62$) ข้อที่มีค่าทัศนคติเฉลี่ยหลังอบรม 14-28 วัน เรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 9 ($\bar{X} = 5.00$, $S.D = 0$) ข้อ 8 ($\bar{X} = 4.93$, $S.D = 0.04$) และ ข้อ 10 ($\bar{X} = 4.84$, $S.D = 0.06$) ตามลำดับ ผลการดำเนินกิจกรรมกลุ่มตัวอย่างมีค่าคะแนนทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ทั้งก่อนอบรมซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติ เท่ากับ 3.93, $S.D = 0.39$ หลังอบรมทันที มีค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติ เท่ากับ 4.12, $S.D = 0.34$ และ หลังอบรม 14-28 วัน มีค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติ เท่ากับ 4.23, $S.D = 0.62$

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละการปฏิบัติตัวเกี่ยวกับการบริจาคโลหิตก่อนอบรม หลังการอบรมทันที และหลังอบรม 14-28 วัน (N = 44)

การปฏิบัติตัว เกี่ยวกับการบริจาคโลหิต	ก่อนอบรม				หลังอบรมทันที				หลังอบรม 14-28 วัน			
	ทุกวัน/ ทุกครั้ง (ร้อยละ)	บางวัน/ บางครั้ง (ร้อยละ)	ไม่ทำ (ร้อยละ)	ไม่ เกี่ยวข้อง (ร้อยละ)	ทุกวัน/ ทุกครั้ง (ร้อยละ)	บางวัน/ บางครั้ง (ร้อยละ)	ไม่ทำ (ร้อยละ)	ไม่ เกี่ยวข้อง (ร้อยละ)	ทุกวัน/ ทุกครั้ง (ร้อยละ)	บางวัน/ บางครั้ง (ร้อยละ)	ไม่ทำ (ร้อยละ)	ไม่ เกี่ยวข้อง (ร้อยละ)
1. หลังบริจาคโลหิตทำ รับประทานยาเสริมธาตุเหล็ก ที่หน่วยบริจาคจ่ายให้	17 (38.60)	0	8 (18.20)	19 (43.20)	17 (38.60)	0	8 (18.20)	19 (43.20)	34 (77.30)	0	1 (2.30)	10 (22.70)
2. ก่อนบริจาคโลหิต 30 นาที ทานดื่มน้ำ 1 แก้ว (250 ซีซี)	13 (29.50)	0	12 (27.30)	19 (43.20)	13 (29.50)	0	12 (27.30)	19 (43.20)	33 (75.00)	0	1 (2.30)	10 (22.70)
3. หลังบริจาคโลหิตทำนวดยก ของหนัก แขนข้างที่เจาะเลือด เป็นเวลา 24 ชั่วโมง	21 (44.70)	0	4 (9.10)	19 (43.20)	21 (44.70)	0	4 (9.10)	19 (43.20)	32 (72.70)	0	2 (4.50)	10 (22.70)
4. ทานดื่มน้ำมากกว่าปกติ หลังบริจาคโลหิต 1-2 วัน	15 (34.10)	7 (15.90)	3 (6.80)	19 (43.20)	15 (34.10)	7 (15.90)	3 (6.80)	19 (43.20)	29 (65.90)	0	5 (11.40)	10 (22.70)
5. ทานแนะนำ / ซักชวน บุคคลอื่น ไปบริจาคโลหิต	10 (22.70)	0	15 (34.10)	19 (43.20)	10 (22.70)	0	15 (34.10)	19 (43.20)	28 (63.60)	0	6 (13.60)	10 (22.70)
ค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตัว	62.15 %				62.15 %				80.90 %			

จากตารางที่ 19 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 44 คน ก่อนอบรมมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตัวเท่ากับ หลังอบรมทันที คือ ร้อยละ 62.15 และค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตัวหลังอบรม 14 - 28 วัน เท่ากับ ร้อยละ 80.90 ข้อที่มีจำนวนคนปฏิบัติทุกวัน / ทุกครั้งหลังอบรม 14-28 วัน เรียงจากมากไป น้อย คือ ข้อ 1 ร้อยละ 77.30 ข้อ 2 ร้อยละ 75.00 ข้อ 3 ร้อยละ 72.70 ข้อ 4 ร้อยละ 65.60 และข้อ 5 ร้อยละ 63.80 ตามลำดับ ผู้ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับก่อนอบรมมี 19 คน ร้อยละ 43.20 หลังอบรม 14 - 28 วัน ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับจำนวน 10 คน ร้อยละ 22.70 แสดงว่า หลังจากดำเนินกิจกรรม กลุ่ม ตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติระหว่างก่อนอบรมและหลังอบรมทันทีเท่ากัน เนื่องจากการ ประเมินหลังอบรมทันที เป็นช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 19 คน ไม่มีความเกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติตัวหลังจากบริจาคนโลหิต แต่หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแล้วมีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เกี่ยวข้อง ลดลง เหลือ จำนวน 10 คน แสดงว่าในกลุ่มนี้เป็นผู้ที่เข้าร่วมบริจาคนโลหิตรายใหม่เพิ่มเข้ามา จำนวน 9 คน

นำผลการข้อมูลความรู้ ทักษะและการปฏิบัติตัวหลังบริจาคนโลหิต ไปเปรียบเทียบกับ กันระหว่างก่อนการอบรม หลังการอบรมทันที และหลังการอบรม 14 – 28 วัน ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบผลของการใช้รูปแบบการส่งเสริมการบริจาคนโลหิต ของประชาชน จังหวัดร้อยเอ็ดก่อนอบรม หลังอบรมทันที และหลังอบรม 14-28 วัน

Multivariate Test						
Effect	สถิติทดสอบ	value	F	Hypothesis df	Error df	P-value
รูปแบบ	Pillai 's Trace	0.982	283.170 ^a *	7.000	37.000	.000
	Willk's Lambda	0.018	283.170 ^a *	7.000	37.000	.000
	Hotelling's Trace	53.573	283.170 ^a *	7.000	37.000	.000
	Roy's Largest Root	53.57	283.170 ^a *	7.000	37.000	.000
Within – subject Effect						
Source	รูปแบบ	Type Sum of square	df	Mean Square	F	P-value
ระยะเวลา	Linear	16.074	1	16.074	1.166	.286
	Quadratic	587.270	1	581.270	37.381 *	.000
	Cubic	1004.247	1	1004.247	88.403 *	.000

Source	รูปแบบ	Type Sum of square	df	Mean Square	F	P-value
	Order 4	6092.357	1	6.92.357	980.904 *	.000
	Order 5	1430.807	1	1430.807	202.646 *	.000
	Order 6	30550.139	1	30550.139	1173.367 *	.000
	Order 7	7181.849	1	7181.849	164.770 *	.000
	Order 8	5065.822	1	5065.822	881.442 *	.000

Within – subject Effect

Source	รูปแบบ	Type Sum of square	df	Mean Square	F	P-value
Error	Linear	592.692	43	13.784		
	Quadratic	668.649	43	15.550		
	Cubic	488.476	43	11.360		
	Order 4	267.071	43	6.211		
	Order 5	303.607	43	7.061		
	Order 6	1119.561	43	26.036		
	Order 7	1874.247	43	43.587		
	Order 8	247.130	43	5.747		

Between – subject Effect

Source	Type Sum of square	df	Mean Square	F	P-value
Intercept	279098.912	1	279098.912	5396.032 *	.000
Error	2224.088	43	51.723		

หมายเหตุ* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 20 พบว่า ผลจากการใช้สถิติทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยรวมของตัวแปรตาม มีความแตกต่างกันระหว่างก่อนอบรม หลังอบรมทันที และหลังอบรม 14-28 วัน โดยใช้การวัดด้วยวิธี Pillai's Trace, Wilks' Lambda, Hotelling's Trace, และ Roy's Largest Root อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P = .000$) และผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนภายในกลุ่ม พบว่า ค่าคะแนนรวมเฉลี่ยภายในกลุ่มมีแนวโน้มเป็นเส้นตรง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 ($P = .268$) และ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่าง ค่าคะแนนเฉลี่ยรวมก่อน
อบรม หลังอบรมทันที และหลังอบรม 14-28 วันมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 ($P = .000$) นั่นคือ กลุ่มที่ทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิตของ
ประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด มีคะแนนเฉลี่ยรวม ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ แตกต่างกัน
ระหว่างก่อนอบรม หลังอบรมทันทีและหลังอบรม 14-28 วัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ที่
ระดับ .05

ผู้วิจัยได้ประเมินการจับอบรมสุนทรียสนทนาเพื่อการบริจาคโลหิต ดังแสดงใน
ตารางที่ 21

ตารางที่ 21 สรุปผลการประเมินการอบรมสุนทรียสนทนาเพื่อการบริจาคโลหิต (N=44)

สรุปการประเมินโครงการอบรมสุนทรียสนทนาเพื่อการบริจาคโลหิต วันที่ 13 มีนาคม 2557			
รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ระดับ	ร้อยละ
1. ด้านความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาในการอบรม			
1.1 ความรู้ก่อนอบรม	3.55	ดี	70.91
1.2 ความรู้หลังอบรม	4.68	ดีมาก	93.64
2. ด้านความเหมาะสมของการอบรมตามกำหนดการ	4.38	ดี	87.57
2.1 เนื้อหา	4.55	ดีมาก	90.91
2.2 เอกสาร แผ่นพับ วิดีทัศน์	4.50	ดี	90.00
2.3 ระยะเวลา	4.09	ดี	81.82
3. ด้านสถานที่ บริการ	4.43	ดี	88.64
3.1 ด้านการอำนวยความสะดวกในระหว่าง การตั้งวงสุนทรียสนทนา	4.41	ดี	88.18
3.2 ความพึงพอใจสถานที่ อาหาร อาหารว่าง	4.45	ดี	89.09
4. ด้านบรรยากาศ	4.55	ดีมาก	90.91
4.1 สร้างความผ่อนคลายเหมาะแก่การเรียนรู้	4.50	ดี	90.00
4.2 กระบวนการตั้งวงสนทนาราบรื่น	4.59	ดีมาก	91.82

สรุปการประเมินโครงการอบรมสุนทรียสนทนาเพื่อการบริจาคโลหิต วันที่ 13 มีนาคม 2557			
รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ระดับ	ร้อยละ
5.ด้านวิทยากร (4 คน)	4.51	ดีมาก	90.23
5.1 เรื่องโลหิตและการบริจาคโลหิต	4.45	ดี	89.09
5.2 เรื่องการปฏิบัติตัวเพื่อเป็นผู้บริจาคโลหิตอย่างต่อเนื่องและฝึกทักษะการยืดเหยียดกล้ามเนื้อ	4.36	ดี	87.27
5.3 เรื่องการสื่อสาร และจิตสาธารณะ	4.50	ดี	90.00
5.4 เรื่องการนำเข้าสู่บทเรียน และการสร้างเครือข่าย	4.73	ดีมาก	94.55
6. ด้านการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้	4.27	ดี	85.45
7. ด้านความพึงพอใจภาพรวม	4.45	ดี	89.09

ข้อเสนอแนะ

1. ใช้เวลาเยอะไปเพราะทำธุระและภารกิจที่บ้านเยอะเหมือนกัน (ตอบ 1 คน)
2. ถ้าจัดต่อเนื่องจะดี (ตอบ 1 คน)

จากตารางที่ 21 สรุปผลประเมินกิจกรรมอบรมสุนทรียสนทนาเพื่อการบริจาคโลหิตของผู้เข้าอบรม จำนวน 44 คน พบว่า ด้านความรู้ก่อนและหลังอบรม มีความรู้เฉลี่ย เท่ากับ 3.55 (ระดับดี) และ 4.68 (ระดับดีมาก) ตามลำดับ ด้านความเหมาะสมของการอบรมตามกำหนดการ เท่ากับ 4.38 (ระดับดี)ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ เนื้อหา เท่ากับ 4.55 (ระดับดีมาก) เอกสาร แผ่นพับ วิดีทัศน์ เท่ากับ 4.50 (ระดับดี) ระยะเวลา เท่ากับ 4.09 (ระดับดี) ด้านสถานที่และบริการ เท่ากับ 4.43 (ระดับดี) แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ การอำนวยความสะดวกในระหว่างการตั้งวงสนทนา เท่ากับ 4.41 (ระดับดี) และความพึงพอใจในสถานที่ อาหาร อาหารว่าง เท่ากับ 4.45 (ระดับดี) ด้านบรรยากาศการจัดอบรม เท่ากับ 4.55 (ระดับดีมาก) แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ บรรยากาศสร้างความผ่อนคลายเหมาะแก่การเรียนรู้ เท่ากับ 4.50 (ระดับดี) และบรรยากาศการตั้งวงสนทนายาวนาน เท่ากับ 4.59 (ระดับดีมาก) ด้านวิทยากรทั้ง 4 คน เท่ากับ 4.59 (ระดับดีมาก) ด้านการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เท่ากับ 4.27 (ระดับดี) ด้านความพึงพอใจภาพรวม เท่ากับ 4.45 (ระดับดี) และมีผู้เสนอแนะเพิ่มเติม คือ ต้องการให้มีการจัดต่อเนื่อง และการอบรมครั้งนี้ใช้เวลามาก

ขั้นตอนที่ 4 ผลการนำเสนอรูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด

การนำเสนอผลการใช้รูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยให้กับผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มบุคลากรด้านสุขภาพในเขตพื้นที่อำเภอเมืองสรวง 1 ครั้ง ในวันที่ 5 เมษายน 2557 และกลุ่มคณะกรรมการสมัชชาสุขภาพจังหวัดร้อยเอ็ด 1 ครั้ง ในวันที่ 8 เมษายน 2557 ได้รับการเสนอแนะจากผู้เข้ารับฟังการนำเสนอผลการทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการประเมิน ตามตารางที่ 22

ตารางที่ 22 สรุปผลการประเมินการนำเสนอรูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด (N = 50)

สรุปการประเมิน			
รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ระดับ	ร้อยละ
1. ด้านความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาการนำเสนอผลการวิจัย			
1.1 ความรู้ก่อน	3.50	ดี	70.00
1.2 ความรู้หลัง	4.71	ดีมาก	94.20
2. ด้านการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้	3.55	ดี	71.00
3. ด้านความพึงพอใจต่อการได้รับข้อมูล ภาพรวม	4.47	ดี	89.40

จากตารางที่ 21 สรุปผลประเมินการนำเสนอผลการทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการบริจาคโลหิต ของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด ในกลุ่มบุคลากรด้านสุขภาพ นักวิชาการ อสม. ประชาชนโดยสุ่มประเมิน จำนวน 50 คน พบว่า ด้านความรู้ก่อนและหลังการนำเสนอผลการวิจัย มีความรู้เฉลี่ย เท่ากับ 3.50 (ระดับดี) และ 4.71 (ระดับดีมาก) ตามลำดับ ด้านการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ เท่ากับ 3.55 (ระดับดี) ด้านความพึงพอใจต่อการได้รับข้อมูลภาพรวม เท่ากับ 4.47 (ระดับดี)